

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/24/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7120201372
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Har Tzvi
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:7120201372.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Elišky Har Tzvi a členov senátu JUDr. Moniky Tobiašovej a JUDr. Antónie Kandravej v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v N., dieťa rodičov: matka Y. T., nar. X.X.XXXX, bytom L. 5, N., zastúpená JUDr. Tatianou Vorobelovou, advokátkou so sídlom Bajzova 2, Košice, a otec X. E., nar. X.XX.XXXX, bytom O. B. 3, XX XXX F. F., G., zastúpený JUDr. Lukášom Bodnárom, advokátom so sídlom Hrnčiarska 8, Košice, za účasti Okresnej prokuratúry Košice I, Mojmirova 5, Košice, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Košice, č.k. 11P/2/2020 -843 zo dňa 10.11.2023, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku III..

II. Mení rozsudok vo výroku IV. tak, že:

Otec je povinný zaplatiť dlžné výživné za obdobie od 12.1.2020 do 30.11.2023 vo výške 20.560,32 Eur najneskôr do 30.10.2024 k rukám matky.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania je návrh matky na úpravu rodičovských práv a povinností voči mal. a určenie výživného zo strany otca na mal. X..

2. Mestský súd Košice ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.: „I. Maloletého zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Styk otca s maloletým neupravuje na žiadosť rodičov.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 450,-Eur mesačne od 12.01.2020 do budúca, vždy do 10. dňa v mesiaci k rukám matky vopred.

IV. Dlžné výživné za obdobie od 12.01.2020 do 30.11.2023 v celkovej výške 20.990,32 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 874,59 Eur spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky zamieta.

VI. Návrh otca zamieta.

VII. Žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

VIII. Štátu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.“

3. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že maloletý je dieťaťom účastníkov konania. Matka a otec neboli manželmi. Ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností a výšky výživného nebolo doposiaľ vydané rozhodnutie súdu. V priebehu konania matka a

otec dospeli ku konsenzu ohľadne zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky s tým, že styk ostal na žiadosť rodičov neupravený. Sporná ostala otázka výšky výživného. Otec súdu predložil doklady preukazujúce výšku jeho príjmu z podnikateľskej činnosti za rok 2019, 2020, 2021, 2022. Upriamil pozornosť na to, že tieto príjmy treba považovať za príjmy za celý kalendárny rok, napriek tomu, že svoju podnikateľskú činnosť týkajúcu sa prevádzkovania reštaurácie, praktizuje iba v období letnej sezóny v mesiacoch máj až september. To by znamenalo, že v roku 2019 jeho priemerná mesačná mzda predstavovala 682,-Eur, za rok 2020 by predstavovala 603,-Eur, v roku 2021- 831,-Eur, v roku 2022 - 728,-Eur. Matka je zamestnaná na G. U. v N.. Jej čistý mesačný príjem je vo výške cca 800,-Eur. Byva v 1,X izbovom byte na L. 5 v N.. Tento byt je vo výlučnom vlastníctve jej matky. Za služby spojené s bývaním vrátane médií platí 200 Eur mesačne. Na stravu minie 300 Eur mesačne a stravuje sa v práci za ktoré platí 100 Eur mesačne. Čo sa týka X., tento rok nastúpil na M. Q. na W. v N.. Štúdium bude 5 ročné a keďže sa jedná o súkromné gymnázium, je potrebné zaplatiť ročný poplatok, a to vo výške 2.200,-Eur, pričom tento poplatok zaplatila v plnej výške v máji 2022. Mal. X. sa nestravuje v školskej jedálni, keďže mu nechutí, matka mu varí doma. Má okrem toho na maloletého náklady aj za MHD vo výške 10,-Eur mesačne, za telefón 30,-Eur mesačne a na obuv a oblečenie ročne minie pre X. 1.000,-Eur. V auguste 2022 zaplatila poplatok za ZRPŠ vo výške 50 Eur, za školské potreby 60,-Eur, pričom v súčasnosti mal. X. momentálne nenavštevuje žiadne krúžky. Predtým chodil na futbal do februára 2022 aj sa venoval hokeju, s ktorým však skončil v roku 2020 a chodil aj na klavír do roku 2021. Čo sa týka jeho zdravotného stavu, keďže má ploché nohy a kyfózu chrbtice, lekár doporučil fyzioterapie, ktoré maloletý absolvoval v máji 2022 v rozsahu 10 hodín a za ktoré zaplatila 300 Eur celkom, avšak sociálna poisťovňa tento poplatok za fyzioterapiu nepreplácala. Mal. X. má problémy s trávením, preto navštevujeme ambulanciu gastroenterológa 2x ročne, lieky na tieto svoje zdravotné problémy neužíva, avšak musí mu kupovať výživové doplnky a probiotiká, za ktoré vynakladá 50 Eur mesačne. Okrem toho kúpila mu posteľ asi pred dvoma rokmi, za ktorú zaplatila 1.000 Eur, keďže X. vyrástol a taktiež potreboval špeciálny matrac. V mesiacoch február až máj X. absolvoval doučovanie kvôli príprave na prijímačky na súkromné gymnázium, za ktoré matka zaplatila 240 Eur.

4. Na základe zisteného skutočného stavu dospel súd vo vzťahu k určení výživného k právnomu záveru, že návrh matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností a určení výživného k maloletému dieťaťu je dôvodný. Súd sa nestotožnil s tvrdením otca, že jeho príjem je 603,-Eur, v roku 2021- 831,-Eur, v roku 2022 - 728,-Eur. Tento príjem považoval za príjem len za mesiace, počas ktorých reálne prácu vykonáva. Súd prihliadol na argumentáciu otca ohľadne toho, že aj pred začiatkom sezóny aj po skončení sezóny musí venovať čas starostlivosti o prevádzku ako napr. upratovanie, maľovanie, administratíva, a tiež že po sezóne otec potrebuje aj čas na oddych. Tieto skutočnosti súd nijako nepopiera, avšak ak vezme do úvahy, že by venoval mesiac prípravným prácam, mesiac posezónnym prácam a mesiac by otec venoval oddychu a relaxu ešte stále sú to 4 mesiace v roku, kedy sa nevenuje svojej prevádzke, ani nevykonáva žiadnu činnosť prinášajúcu mu príjem. Súd sa nestotožnil ani s tvrdením otca, že na niekoľko mesiacov po skončení sezóny odchádza do G. ku kamarátovi, ktorému tam pomáha s jeho gastro prevádzkou ako manažér personálu a to dôvodiac, aby tak znížil svoje náklady v G. a aby sa zdokonalil v angličtine. Príjem matky mal súd za preukázaný zo mzdových listov jej zamestnávateľa G. univerzity v N., J. S. a R.. Výdavky, ktoré matka prezentovala na bývanie, stravu, oblečenie, obuv v priebehu rokov 2020 až 2023 súd považoval za primerané vzhľadom k pomerom všeobecne známym z činnosti súdu. Pokiaľ otec namietal výšku vyčíslených výdavkov maloletého súd v tejto súvislosti uvádza, že súčasťou nákladov dieťaťa je i podiel výdavkov spojených s bývaním, ktoré matka do vyčíslenia výdavkov maloletého nezahrnula. Výšku nákladov na bežné potreby maloletého dieťaťa je možné vyčíslť len orientačne s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby či už bežné alebo mimoriadne. Výdavky na zabezpečenie potrieb dieťaťa, t.j. na nákup stravy, ošatenia, hygienických potrieb a výdavkov súvisiacich so zabezpečením zdravotnej starostlivosti sú nesporné a nie je potrebné ich osobitne dokazovať, keďže tieto sú známe a vychádzajú zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotrebe pre dieťa v určitom veku. Pri určení výšky výživného zo strany otca súd vychádzal tiež z informácií bežne dostupných na webových stránkach a to vychádzal z priemernej mesačnej mzdy prezentovanej v G. za sporné obdobie. Tiež je z týchto zdrojov zrejme, že v G. neexistuje inštitút minimálnej mzdy tak ako na M. a verejne dostupné články informujú, že je bežné, že zamestnanci v G. nezarobia menej ako 1.500,-Eur (pozn. súdu obdobný postup aj v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12CoP/1/2019). V tejto súvislosti súd zistil (www.minimalnamzda.sk), že priemerná mesačná mzda v roku 2023 v G. je 2.950,-Eur. Rovnako súd prihliadal aj na skutočnosť, že ak je v schopnostiach a možnostiach otca zarobiť za 5 mesiacov činnosti v priemere 1.800,-Eur mesačne, je tomu tak aj vo zvyšných mesiacoch roka a nie nulový príjem. Prihliadajúc na uvedené teda súd vychádzal z

toho, že priemerný mesačný zárobok otca za 5 mesiacov je v rozsahu 1.700 - 1800,-Eur, čo zodpovedá približne aj čistej priemernej mzde v G. ako aj možnému zárobku, ktorý by otec bol dosiahol, ak by reálne sa venoval činnosti aj mimo týchto piatich mesiacov. (spoplatnené). Súd zároveň neprihliadol na výdavky, ktoré matka vynakladá na maloletého ako napr. kurz pilotovania vo výške takmer 9.000,-Eur nakoľko snom maloletého je byť pilotom. Napriek tomu súd určil otcovi výživné vo výške 450,-Eur mesačne s tým, že neprihliadal na tieto nadštandardné výdavky na maloletého ako je tento kurz. Súd však prihliadol na výdavky vynakladané na športové aktivity maloletého ako bol futbal, hokej alebo na hudobnú aktivitu a to hru na klavír aj keď tu tiež okrem toho, že vznikli výdavky v súvislosti s platením kurzov, tiež vznikli náklady v súvislosti s nákupom potrebných vecí ako hokejová výstroj, futbalová výstroj, samotný hudobný nástroj klavír, na čo tiež matka vzhľadom na ňou deklarováný mesačný príjem a výdavky reálne sama nemohla mať. Takto určenú výšku výživného súd považoval za primeranú potrebám maloletého dieťaťa avšak vo veku už takmer XX rokov ako aj k možnostiam a schopnostiam otca, ktorý okrem tejto vyživovacej povinnosti nemá žiadnu inú, nemá žiadne úvery, ani pôžičky, nie je po zdravotnej stránke obmedzený vo výkone pracovnej činnosti a ktorý preukázal svoje výdavky, ktoré súd považoval za výdavky bežného charakteru súvisiace s bývaním, chodom domácnosti a pod., ktoré rovnako musí uhrádzať pravidelne aj matka. Súd prihliadol i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Odôvodnené potreby maloletého prezentované v priebehu konania nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, pričom výživné 450,-Eur mesačne pokrýva nielen nevyhnutné životné potreby maloletého, ale aj ďalšie potreby prospešné pre jeho rast, vývin, školskú dochádzku, záujmovú činnosť a pod. S prihliadnutím na majetkové pomery oboch rodičov, ich príjmy, osobnú starostlivosť matky o maloletého a neexistenciu ďalšej vyživovacej povinnosti rodičov považuje výživné 450,-Eur za primerané. Otec maloletého je schopný zo svojho príjmu platiť výživné v tejto výške mesačne a bolo potrebné zohľadniť, že príjem matky nie je dostatočný na to, aby v plnej miere mohla uspokojovať všetky potreby dieťaťa. Matka sa pritom o maloletého aj osobne stará. Určené výživné rešpektuje zásadu rovnakej životnej úrovne všetkých členov rodiny a potrebu uspokojenia všetkých nevyhnutných potrieb dieťaťa. Počiatok vyživovacej povinnosti určil súd prvého stupňa od 12.01.2020, teda odo dňa začatia konania, pretože pre určenie výživného spätne nezistil dôvody. Tvrdenia otca o tom, že v priebehu rokov dal matke osobne v obálke hotovosť v celkovej výške 9.500,-Eur určenú na výživné maloletého, ktoré mu poskytli jeho rodičia súd nemal hodnoverne preukázané, keďže matka tvrdila, že tieto peniaze nedostala a otec nemal žiadny dôkaz o tom, že ich odovzdal. Rovnako súd nezapočítal do dlžného výživného sumy, ktoré otec poslal tento rok, pretože nebolo preukázané, či je to výživné, alebo vreckové pre maloletého alebo aký bol účel zaslania týchto peňazí len za časť obdobia z roka a nie vždy v rovnakej sume.

5. Proti výrokom III. a IV. rozsudku podal odvolanie otec z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP a § 62 ods. 1 CMP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec bola vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie vo veci, a priznal otcovi voči matke nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Vo svojom odvolaní poukázal na to, že súd vychádzal z nesprávnych skutkových záverov, keďže otec svoje príjmy a výdavky exaktne preukázal. Čistý ročný príjem otca z podnikania za uplynulé 3 roky je v priemere 8.700 Eur, čo mesačne predstavuje sumu 725 Eur. Príjem otca z podnikania je jediným príjmom, s ktorým hospodári a musí si z neho uhradiť všetky náklady na živobytie, čo súd nezohľadnil. Otec prevádzkuje reštauráciu v primorskej oblasti, kde sa vykonáva len sezónna práca, iné možnosti na prácu nemá a nič iné ako viesť reštauráciu robiť nevie. Súd takisto neodôvodnil v akých skutočnostiach videl životný štandard otca korešpondujúci s výškou určeného výživného v sume 450 Eur. Otec nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, vlastní len staré auto. V konaní takisto neboli ustálené výdavky na maloletého. Otec preto nevie z akých výdavkov a v akej výške súd vychádzal a sumu výživného vo výške 450 Eur určenú súdom považuje za neodôvodnenú a nepodloženú. Otec sa podieľa na výžive maloletého čo preukázal výpismi z účtu ako aj čestným prehlásením jeho rodičov o tom, že v priebehu rokov dal matke v obálke hotovosť v celkovej výške 9.500,-Eur určenú na výživné maloletého, ktoré mu poskytli jeho rodičia. Súd uvedené nepochopiteľne neakceptoval len preto, že uvedené matka poprela. Otec výživné uhrádzal aj v roku 2023. Súd v tejto súvislosti uviedol, že nebolo preukázané, či je to výživné, alebo vreckové pre maloletého alebo aký bol účel zaslania týchto peňazí len za časť obdobia z roka a nie vždy v rovnakej sume. Otec uhrádzal výživné na účet matky. Neexistuje iný dôvod, pre ktorý by otec uhrádzal na bankový účet matky nejaké finančné prostriedky, a preto otec celkom nepochybne uhrádzal výživné. Súd takisto nezohľadnil, že otec platí všetky výdavky maloletého v čase, keď je so synom fyzicky, približne 2 mesiace v roku. Súd vôbec nezohľadnil, že dlžné výživné priznal práve za roky, kedy vo svete panovala pandémia COVID 19, a to konkrétne v rokoch 2020, 2021 a 2022. Je nepochybné, že pandémia najväčšími

zasiahla gastrosektor. Otcova reštaurácia bola buď zatvorená alebo otvorená s prísnyimi reštrikciami, pričom aj turistov (zákazníkov reštaurácie) bolo omnoho menej. Takisto je nepochybné, že prevádzky v gastrosektore boli v zimných mesiacoch zatvorené, takže v týchto rokoch je vylúčené akceptovať akúkoľvek potencialitu príjmu.

6. K podanému odvolaniu sa opakovane vyjadrila matka, ktorá navrhla rozsudok v napadnutých častiach ako vecne správny potvrdiť a kolízny opatrovník, ktorý navrhol rozhodnúť s prihliadnutím na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je v napadnutom výroku III. vecne správny a vo výroku IV. je dôvodný postup podľa § 388 CSP.

8. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a správne vo veci rozhodol. Odvolací súd sa s jeho rozhodnutím stotožňuje.

9. Súd prvej inštancie v rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

10. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho tomu prislúchajúce skutkové závery a vec správne právne posúdil. Uplatnené odvolacie dôvody nenašli v rozhodnutí odvolacieho súdu svoje opodstatnenie. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

11. Otec vo svojom odvolaní namieta nesprávny záver súdu, ktorý pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti otca vychádzal z potenciality príjmu otca, ktorý svoj príjem riadne a exaktne preukázal. Otec vo svojom odvolaní namieta nesprávnosť záveru súdu o aplikácii zákonnej zásady potenciality príjmu otca, z ktorej vychádzal pri ustálení jeho príjmu pre potreby určenia výšky vyživovacej povinnosti. Má za to, že výška mesačných výdavkov maloletého nebola ustálená a súd vychádzal iba zo všeobecných tvrdení.

12. Podľa § 62 ods. 2 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku v bodoch 46, 47, 59., kde súd uzatvára, že pre ustálenie výšky príjmu otca je potrebné vychádzať z potenciality jeho príjmu, berúc do úvahy skutočnosť, že otec prevádzkuje reštauráciu v období letnej sezóny v mesiacoch máj až september a v zostávajúcom období roka otec nepracuje. Odvolací súd nespochybňuje námietku otca, že práca v reštaurácii v období letnej sezóny je intenzívna a náročná, a preto si potrebuje oddychnúť, avšak je potrebné zdôrazniť, že plnenie vyživovacej povinnosti rodiča voči dieťaťu, ktoré nie je schopné samo sa živiť, je prvoradou povinnosťou rodiča, ktorý má vyvinúť maximálne úsilie, aby výživu svojho dieťaťa dokázal zabezpečiť. Má prioritu pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Odvolací súd v zhode so záverom súdu prvej inštancie má za to, že niekoľkomesačný pobyt otca v G., kde otec nedosahuje žiaden príjem, je potrebné pre účely určenia vyživovacej povinnosti otca voči mal. dieťaťa vyhodnotiť ako vzdanie sa príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať bez dôležitého dôvodu a je namieste aplikácia § 75, ods. 1 Zákona o rodine. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v bode 57., ktorý vychádzal z priemernej mzdy v G., ktorú otec vzhľadom na jeho kvalifikáciu a zdravotný stav môže dosahovať. Ad obiter dictum odvolací súd poukazuje na verejne dostupné zdroje na internete, kde sa napr. na www.paylab.com dá zistiť, že na pracovnej pozícii manažér reštaurácie v provincii di G., G., kde otec prevádzkuje reštauráciu, je priemerná výška platu 2.825 Eur mesačne, čo v čistom predstavuje sumu približne 1.947 Eur. Záver súdu o možnostiach a schopnostiach otca dosahovať príjem 1.800 Eur mesačne korešponduje aj s týmto údajom.

15. Otec namieta výšku súdom ustálených oprávnených výdavkov dieťaťa, ktoré považuje za nedostatočne ustálené. Súd sa zaoberal výdavkami mal. X. v bodoch 4., 7., 15., 17., 19. odôvodnenia svojho rozhodnutia. Súd tieto výdavky vyhodnotil v bodoch 61., 62. rozhodnutia. Odvolací súd považuje výdavky za dostatočne ustálené a úvahu súdu o ich odôvodnenosti za správnu.

16. Zákonnými kritériami pre určenie výšky výživného sú odôvodnené potreby dieťaťa a možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča (§ 75 Zákona o rodine). Zároveň platí pravidlo, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (§ 62, ods. 2 Zákona o rodine). Je možné vo všeobecnosti prijať záver, že odôvodnené potreby dieťaťa sú odrazom životnej úrovne rodičov. Maloletý X. býva s matkou, matka uhrádza nájomné, poplatky za energie, stravné, ktoré je potrebné tiež zaradiť k výdavkom. Mohlo by sa zdať, že niektoré výdavky prekračujú rámec štandardných výdavkov dieťaťa, s čím sa súd náležite vysporiadal a neprihliadol na ne (kurz pilotovania). Mohlo by sa zdať, že návšteva súkromnej strednej školy, rozsah mimoškolských aktivít dieťaťa nie je bežný, avšak štandard detí je determinovaný majetkovými pomermi rodičov, ktorí do tohto svojho spôsobu života aktívne zapájajú aj mal. deti, ktoré sa tak podieľajú na ich životnej úrovni, čo reflektuje aj výška ich odôvodnených potrieb. Matka vynakladá podstatnú časť svojho príjmu do vzdelania a osobnostného rozvoja dieťaťa, s čím jej vypomáhajú aj starí rodičia. Na druhej strane, je potrebné vyhodnotiť ako nadštandard skutočnosť, že otec trávi niekoľko mesiacov v roku oddychom v exotickej destinácii bez toho, aby pracoval. Odvolací súd prihliadnuc na životnú úroveň oboch rodičov nepovažuje vyčíslené odôvodnené potreby mal. X. za neprimerané a má za to, že zodpovedajú zásade rovnakej životnej úrovne rodičov.

17. Otec v odvolaní namieta, že súd neprihliadol na výkon osobnej starostlivosti o mal. X., ktorú zabezpečuje. Súd v bode 50. a 51. odôvodnenia uviedol, že počas styku otca s mal. X. dieťa u otca neprespáva, otec mu uhrádza bežné výdavky na stravu, navyše matka má v tejto súvislosti výdavky na cestovné a ubytovanie v G., na ktorých sa otec nepodieľa v celkovej výške. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že miera výkonu osobnej starostlivosti otca nedosahuje takú intenzitu, aby bolo možné na ňu prihliadnúť pri určení výšky výživného.

18. V zmysle ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine, prvým rozhodujúcim kritériom pre určenie výživného sú odôvodnené potreby mal. detí. Od času poslednej súdnej úpravy nepochybne došlo k zmene pomerov došlo na strane mal. detí, ako aj na strane povinného otca, ktorému pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť. Odvolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti už dlhšiu dobu pre účely kvantifikácie výživného aplikuje tzv. tabuľky výživného. Aplikácia tabuľkového výživného do určitej miery zovšeobecňuje právne veci určovania výživného a zároveň nastoľuje v rozhodovacej činnosti právnu istotu. Za jeho výhodu považuje odvolací súd kategorizáciu detí podľa veku, pričom jednotlivé vekové kategórie dostatočne zohľadňujú fyzický aj spoločenský vývin dieťaťa, tiež prechod v rámci stupňov školskej dochádzky.

19. Pre objektivizáciu určenej výšky výživného vzal odvolací súd podporne do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky - Metodika pre výpočet výživného rodičov k

deťom tzv. tabuľkové výživné, ktoré je uverejnené na <https://www.justice.gov.sk/agenda-ministerstva/rodinnopravna-agenda/>. V kontexte uplatnených odvolacích námietok odvolací súd uvádza, že tabuľkové výživné je prostriedkom štandardizácie rozhodovacej činnosti súdov, vždy však len s odporúčacím charakterom. Jeho vytvorenie je vo svojej podstate analýzou rozhodovacej činnosti v obdobných skutkových okolnostiach. Zákonná úprava pre aplikáciu tabuľkového výživného nie je dôvodná, keďže nemá záväzný charakter, zároveň nahrádza aktivitu, ktorý by inak musel vykonať odvolací súd, aby nastolil princíp právnej istoty a zabezpečil vo svojej rozhodovacej činnosti, že v skutkovo obdobných veciach nebude rozhodované rozdielne. Životnej etape dieťaťa druhý stupeň ZŠ, veku dieťaťa XX-XX rokov veku oprávneného prislúcha pri neexistencii ďalších vyživovacích povinností štandardne 22 % z čistého príjmu povinného rodiča, životnej etape stredná škola, veku dieťaťa XX-P. rokov veku oprávneného prislúcha pri štandardne 24 % z čistého príjmu povinného rodiča. Pri ustálenom príjme otca vo výške priemerne 1.800,- eur takto určené výživné predstavuje sumu 432 Eur mesačne a za obdobie do dovŕšenia XX. roku sumu 396 Eur mesačne. Prihliadnuc na zvýšené výdavky mal. X. v súvislosti s jeho zhoršeným zdravotným stavom a mimoškolskými aktivitami, považuje odvolací súd určené výživné za zodpovedajúce zákonným kritériám pre jeho určenie.

20. Keďže ani ďalšie odvolacie námietky nemali za následok nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vo vzťahu k napadnutému výroku III., odvolací súd nevhliadol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov vo vzťahu k tomuto výroku. Súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

21. Otec vo svojom odvolaní napáda správnosť záveru súdu prvej inštancie, ktorý vo výroku IV. určil dlžné výživné a podľa názoru otca nezohľadnil plnenie vo výške 9.500 Eur, ktoré otec v hotovosti odovzdal matke, ktoré bolo určené na výživu mal. X. a rovnako nevzal do úvahy plnenia, ktoré poukázal na účet matky pre mal. X.. Ako to vyplýva z obsahu spisu, otec tvrdil, že matke osobne doručil v bielej obálke sumy v období rokov 2017-2020 sumy v celkovej výške 9.500 Eur (čl. 139). Následne predložil súdu prehlásenie starých rodičov (čl. 490, preklad 540), ktorí uviedli, že tieto sumy posielali prostredníctvom otca, alebo priamo. Matka vo svojom vyjadrení (čl. 615) tieto tvrdenia dôrazne poprela. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o tom, že otec svoje tvrdenia o úhrade výživného v hotovosti nepreukázal, navyše sa jeho tvrdenia o výške, mieste, ako aj o tom, kto peniaze uhradil rôznia, preto správne súd na tieto plnenia neprihliadal. Odvolací súd sa však nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, ktorý neprihliadol na plnenia na účet matky, ktoré otec preukázal s tým, že nie je jasné, či šlo o plnenia na výživné, alebo vreckové. Matka v konaní uviedla, že šlo o plnenia určené synovi a online nákup hier. Vzhľadom k tomu, že šlo nepochybne o plnenia určené pre mal. X., je potrebné mať za to, že šlo o plnenia na jeho výživu, preto bolo namieste na nich pri určení dlžného výživného prihliadnuť. Odvolací súd vzhľadom na uvedené, zohľadnil plnenia vo výške 430 Eur pri výpočte dlžného výživného. Keďže v čase rozhodovania odvolacieho súdu uplynulo ďalších 8 mesiacov od rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd mal za to, že je namieste, aby bol povinný z výživného zaviazaný na úhradu dlžného výživného v lehote, ktorá vyplýva z § 232, ods. 3 CSP, preto rozsudok vo výroku IV. postupom podľa § 388 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP zmenil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nevhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).